

Paikkatietoasiain neuvottelukunta

Neuvottelukunnan toimikauden 7. kokous

Aika: Torstai 30.11.2017 klo 13.00–16.00

Paikka: Valtiovarainministeriön kokouskeskus, nh. Jakovara, Mariankatu 9, Helsinki

Osallistujat

Puheenjohtaja

Antti Vertanen, maa- ja metsätalousministeriö

Neuvottelukunnan jäsenet

Niina Ahtonen, Geologian tutkimuskeskus

Alfred Colpaert, Itä-Suomen yliopisto

Ari-Pekka Dag, sisäministeriö

Saku Härkönen, ympäristöministeriö

Mirja Metsälä, Espoon kaupunki

Heli Ponto (Kai Karsman sijaisena), työ- ja elinkeinoministeriö

Reijo Prokkola, Liikennevirasto

Matti Rantanen (Aulikki Pakasen sijaisena), Puolustusvoimat

Tarja Riihisaari, Ilmatieteen laitos

Jukka Santala, Suomen ympäristökeskus (Yrjö Sucksdorffin sijaisena)

Kimmo Soukki, Terrasolid Oy

Pasi Piela, Tilastokeskus (Marja Tammilehto-Luoteen sijaisena)

Vierailevat asiantuntijat

Riitta Autere, valtiovarainministeriö

Kari-Pekka Karlsson, maa- ja metsätalousministeriö

Sihteeristö

Claudia Bergroth, Maanmittauslaitos (siht.)

Panu Muhli, Maanmittauslaitos

Minna Ronkainen, Maanmittauslaitos

Poissa

Anne Kauhanen-Simanainen, valtiovarainministeriö

Seija Miettinen-Bellevergue, liikenne- ja viestintäministeriö

Juha Vilhomaa, Maanmittauslaitos

Aleksi Yrttiaho, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Muistio

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi toimikauden seitsemänteen kokoukseen. Asialista (liite 1) hyväksyttiin ilman muutoksia.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Neuvottelukunta hyväksyi edellisen kokouksen [muistion](#) muutoksitta.

3. INSPIRE-toimeenpano

3.1. Ennakkomateriaalit MIG-ryhmän ja INSPIRE-komitean kokouksiin 7.–8.12.2017

Muhli esitteli MIG-työn tilannekatsauksen (liite 2).

INSPIRE-direktiivin kehittämisen ja ylläpidon strateginen MIG-ryhmä (Maintenance and Implementation Group) sekä INSPIRE-komitea (IC) kokoontuvat Brysselissä 7.–8.12.2017. Suomesta kokouksiin osallistuu Panu Muhli.

MIG-ryhmän kokouksessa päätetään kolmen uuden työaihe-ehdotuksen lisäämisestä MIG-työohjelmaan (MIWP), jota on uusittu vuoden 2017 aikana. Työryhmiin lähetetään yleinen kutsu, jos ne hyväksytään osaksi työohjelmaa. Hyväksyttävänä olevat työaihe-ehdotukset ovat seuraavat:

- 1) 2017.1 Master Guidelines for INSPIRE
- 2) 2017.2 Alternative encodings for INSPIRE data
- 3) 2017.3 Improved client support for INSPIRE data

Neuvottelukunta kannatti työaiheiden hyväksymistä työohjelmaan.

Kokousten tavoitteena on lisäksi saada mandaatti lainsäädännön muutostyön jatkovalmistelulle. Keskustelut lainsäädännön muuttamisesta koskevat komission päätöstä seurannasta ja raportoinnista (2009/442/EY) sekä niin kutsuttua yhteentoimivuusasetusta ((EU) N:o 1089/2010). Jäsenmaiden kannanotot lainsäädännön muutostyöstä on koottu [MIG-kokouksen liitedokumentissa \[DOC 12\]](#) (Result of Written Procedures).

Ensimmäinen luonnos muutoksista komission päätökseen seurannasta ja raportoinnista on [MIG-kokouksen liitedokumentissa \[DOC 6\]](#). Lainsäädännön päivityksen tavoitteena on automatisoida nykyistä menettelyä jäsenmaiden välisen vertailun parantamiseksi ja raportoinnista koituvan työtaakan vähentämiseksi. Automatisoinnissa tul- laan hyödyntämään aineistojen ja palveluiden metatietoja. Samalla tarkoituksena on vähentää ja muokata nykyisiä indikaattoreita automatisoinnin mahdollistamiseksi.

Yhteentoimivuusasetusta koskevan arvioinnin tulokset ja ehdotetut seuraavat etenemisvaiheet on esitetty [MIG-kokouksen liitedokumentissa \[DOC 5\]](#). Komissio tulee järjestämään aiheesta työpajoja ja kuulemisia vuonna 2018.

Neuvottelukunta kannatti lainsäädännön päivitysprosessin jatkamista komission ehdotuksen mukaisesti.

Komitean kokouksessa päätetään INSPIRE-komitean työjärjestyksen (Rules of Procedure) hyväksymisestä (liite 3). Työjärjestyksessä säädetään komitean hallinnollisista menettelytavoista, joita sovelletaan lainsäädännön päivitysprosessissa. INSPIRE-komitean kokouksen sisältö on kuvattu tarkemmin kokouksen asialistaluonnoksessa (liite 4). MIG-ryhmän kokouksen [agenda](#) ja liitteet on julkaistu [MIG Collaboration Platform](#) -työtilassa.

Neuvottelukunta kannatti ehdotetun työjärjestyksen hyväksymistä.

3.2. Vastauskirje INSPIRE-viranomaisille toimeenpanosuunnitelmien laatimisesta

Bergroth esitteli sihteeristön laatiman luonnoksen vastauskirjeestä (liite 5).

Maa- ja metsätalousministeriö toimitti huhtikuussa INSPIRE-velvoitetuille viranomaisille kirjeen, jonka tavoitteena oli tehostaa direktiivin toimeenpanoa. Kirjeessä viranomaisia pyydettiin toimittamaan 15.5.2017 mennessä vapaa- muotoinen suunnitelma INSPIRE-velvoitteiden loppuunsaattamiseksi. Neuvottelukunta päätti kokouksessaan 2.10.2017 vastauskirjeen laatimisesta viranomaisille.

Kirjeluonnos sisältää yhteenvedon viranomaisten toimittamista toimeenpanosuunnitelmista sekä tiivistelmän INSPIRE-toimeenpanon tilanteesta Suomessa. Maa- ja metsätalousministeriö lähettää kirjeen velvoitetuille viranomaisille lähiviikkoina.

Neuvottelukunta hyväksyi ehdotetun kirjeluonnoksen sellaisenaan.

3.3. Laajennetun sihteeristön työsuunnitelman seuranta

Bergroth esitteli laajennetun sihteeristön työsuunnitelman tilannekatsauksen (liite 6). [Neuvottelukunnan laajennettu sihteeristö](#) on laatinut keväällä 2017 työsuunnitelman INSPIRE-toimeenpanon edistämiseksi. Työsuunnitelman pohjana on kansallinen INSPIRE-toimenpidesuunnitelma, ja se sisältää suurimpien tiedontuottajien yhdessä laatimia ratkaisuja toimenpiteiden toteuttamiseksi. Työsuunnitelman tavoitteena on vähentää yksittäisille viranomaisille kohdistuvaa työtaakkaa. Neuvottelukunta päätti kokouksessaan 2.10.2017 nostaa työsuunnitelman etenemisen säännölliseen seurantaan.

Työsuunnitelman toimenpiteet ja niiden tilanne on kuvattu tarkemmin liitteessä 6.

Metsälä piti Kuntien INSPIRE-toimeenpanon edistämisen toimenpiteitä, kuten ohjeistuksen laatimista ja siitä viestimistä kuntiin tärkeänä. Tärkeänä jakelukanavana pidettiin Kuntaliiton paikkatietoyhteys henkilöiden sähköpostilistaa. Foorumiksi INSPIRE-toimeenpanon ohjeistukselle ehdotettiin myös Kuntien paikkatietoseminaaria 2018.

Metsälä ilmoitti, että KuntaTietoPalvelusta julkaistaan uusi versio 31.1.2018 sekä erillinen raskaaseen viranomaiskäyttöön tarkoitettu versio 1.3.2018.

4. Paikkatietopoliittinen selonteko

4.1. Hankkeen tilannekatsaus

Hankepäällikkö Kari-Pekka Karlsson esitteli paikkatietopoliittisen selonteon tilannekatsauksen (liite 7).

Paikkatietopoliittisen selonteon lopullinen luonnosversio toimitettiin lausuntokierrokselle ministeriöihin 31.10.2017. Lausuntoja saapui yhteensä 15 kappaletta, joissa oli peräänkuulutettu muun muassa paikkatiedon merkityksen voimakkaampaa korostamista sekä kommentoitu toukokuussa 2018 voimaan astuvan EU:n tietosuoja-asetuksen vaikutuksia turvallisuuteen ja paikkatiedon avoimuuden politiikkaan.

Neuvottelukunta kannattaa avointa kommentointimenettelyä.

Lausuntojen aiheuttamat muutokset on oltava tehtynä nykyiseen luonnosversioon v.0.95 (liite 8) viimeistään 10.12.2017, jotta selonteko voidaan luovuttaa valtioneuvostolle poliittiseen käsittelyyn. Valtioneuvosto käsittelee selontekoa nykyisen tiedon mukaan joulukuun 18. strategiaistunnossa, minkä jälkeen selonteko jätetään eduskunnalle tammikuussa 2018. Eduskunnan käsittelyyn selonteko siirtyy todennäköisesti aikaisintaan helmikuussa. Tavoitteena on, että selonteko pääsee valiokuntamenettelyn aikana käsiteltäväksi mahdollisimman moneen valio-kuntaan.

Selonteossa esitetään, että varsinaiset toimenpide-ehdotukset tehdään erillisessä toimenpideohjelmassa ensi keväänä. Aikataulusyistä selontekoon ei saatu mukaan kustannushyöty-analyysijä. Kustannus-hyötyanalyysien laatiminen on tärkeä aloittaa mahdollisimman pian, jotta ne saadaan ajoissa huomioitua toimenpide-ehdotuksissa.

Sovittiin, että neuvottelukunnan roolista selonteon toimenpideohjelmaprosessissa päätetään neuvottelukunnan seuraavassa kokouksessa.

Lausunnoista käydyssä keskustelussa Rantanen ilmoitti kannattavansa paikkatiedon laajaa määritelmää (ks. liite 8 s.5), ja saman lähestymistavan olevan käytössä Puolustusvoimissa.

5. Julkisen hallinnon yhteinen paikkatietoalusta -hanke

5.1. Hankkeen tilannekatsaus

Puheenjohtaja esitteli hankkeen tilannekatsauksen. Hankkeen tilanne on kuvattu tarkemmin liitteessä 9.

Hankkeen ohjausryhmä on hyväksynyt osahanke- ja vaihesuunnitelmat vuoden 2017 loppuun saakka ja kustannus-hyötyanalyysin ensimmäinen versio on valmistunut. Myös osahankkeiden arviot konkreettisista tuloksista vuodelle 2019 ovat valmistuneet. Esimerkiksi Tekninen alusta -osahankkeessa tavoitteena on toiminnassa oleva portaali ja kokonaisuus eri käyttäjätarpeisiin kohdistettuja palveluita. Osahankkeiden tuotostavoitteet on esitelty tarkemmin tilannekatsauksessa.

Tuki- ja koulutusosahankkeen suunnitelman laatiminen on käynnistynyt. Liiketoimintamallityöstä on saatu tarjous, joka pyritään käynnistämään mahdollisimman pian. Myös yritys yhteistyö on etenemässä, ja työpajoja tulossa joulukuussa sekä tammi-helmikuussa vuonna 2018.

Ohjausryhmä kokoontuu seuraavan kerran tammikuussa 2018.

Keskustelussa kommentoitiin esitettyä 2 milj. € suuruista vuotuista käyttö- ja ylläpitokustannusarviota vuoteen 2024 mennessä. Rantanen ja Soukki arvioivat kustannusten koituvan todennäköisesti vähintään kolmikertaisiksi. Osoitteet-osahankkeen osalta Dag nosti esiin kysymyksen ihmishengen hinnasta. Riihisaari ilmoitti Ilmatieteen laitoksen logon puuttuvan yhteistyöorganisaatiokaaviosta (liite 9, sivu 12).

6. JHS-työn koordinointi

6.1. Paikkatiedon JHS-työn tilannekatsaus

Muhli esitteli paikkatiedon JHS-työn tilannekatsauksen. Tilanne on tarkemmin kuvattuna liitteessä 10.

Tällä hetkellä työryhmävaiheessa on kolme suositusta: JHS 158 Paikkatiedon metatiedot, JHS XXX Kansalaishavainnot sekä JHS 180 Paikkatiedon sisältöpalvelut -päivityshanke. Paikkatiedon metatiedot -suositushankkeessa on käynnissä ensimmäisen vaiheen palautteiden käsittely. Kansalaishavainnot -hankkeessa meneillään oleva **palautteiden käsittely jatkuu 10.12.2017** saakka.

JHS 178 Kunnan paikkatietopalvelurajapinta -hanketta on **aikaa kommentoida 2.1.2018** asti.

FLIC ja Building Smart Finland ovat ehdottaneet kansallisen rakennetun ympäristön standardisoinnin tiekartan laatimista. Taustalla on BIM- ja paikkatietomallinnuksen yhteentoimivuuden puute.

JHS-ohjausryhmän seuraava kokous on maanantaina 5.3.2018 klo 13. Ohjausryhmän [aiemmat kokousmuistiot](#) ovat luettavissa julkisen hallinnon ICT-osaston wiki-sivustolla.

7. Paikkatietoverkoston toiminnan tilannekatsaus

Ronkainen esitteli [Paikkatietoverkoston](#) toiminnan tilannekatsauksen.

Paikkatietoverkoston vuosikokous järjestetään **torstaina 14.12.2017 kello 12–15** Radisson Blu Seaside -hotellissa Helsingin Ruoholahdessa. Vuosikokouksessa valitaan toimijat ja kärkiteemat ensi vuodelle sekä vahvistetaan toimintasuunnitelma kaudelle 2018. Tilaisuuden alussa on seminaari, jossa esittäytyy neljä ajankohtaista paikkatietoalan hanketta – Paikkatietopoliittinen selonteko, Paikkatietoalusta-hanke, Yhteinen tiedon hallinta (YTI) sekä KIRAdigi-hanke.

Toimintasuunnitelmaluonnokseen (liite 11) uudeksi tehtäväksi on kirjattu Paikkatietoverkoston osallistuminen paikkatietopoliittiseen selontekoon liittyvän toimenpideohjelman laatimiseen. Muita merkittäviä muutoksia edelliseen toimintasuunnitelmaan ei toistaiseksi ole tiedossa.

8. Yrityskentän katsaus

Soukki esitteli paikkatietoalan yritysclusteri FLIC:n (Finnish Location Information Cluster) toimintakertomuksen (liite 12). Vuoden 2017 tärkeimmiksi aktiviteeteikseen yritysclusteri on nostonut muun muassa kansainvälistymisen edistämisen ja Suomen kilpailukyvyn kasvattamisen. Kuluvan vuoden aikana FLIC on lisäksi järjestänyt useita tapahtumia sekä tehnyt kannanottoja paikkatietoalan ajankohtaisista hankkeista ja Vaasan ammattikorkeakoulun lakkauttamisesta. Toiminnan tilannekatsaus on kuvattu tarkemmin liitteessä 12.

9. Muut asiat

Pasi Piela siirtyy Tilastokeskuksen nykyisen edustajan Marja Tammilehto-Luoteen tilalle neuvottelukuntaan.

Seuraava kokous

Sovittiin, että seuraavat kokoukset järjestetään helmikuussa ja huhtikuussa 2018. Sihteeristö lähettää Doodle-ky-selyn seuraavan kokouksen ajankohdasta.

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja julisti kokouksen päättyneeksi.

LIITTEET

Liite 1 [Asialista](#)

Liite 2 [MIG-työn tilannekatsaus](#)

Liite 3 [Ehdotus INSPIRE-komitean työjärjestykseksi \(Rules of Procedure\)](#)

Liite 4 [INSPIRE-komitean kokouksen 8.12.2017 asialistaluonnos](#)

Liite 5 [Vastauskirjeen luonnos INSPIRE-viranomaisille \(vastauksena MMM:n pyyntöön INSPIRE-toimeenpanosuunnitelmien laatimisesta 05/2017\)](#)

Liite 6 [Laajennetun sihteeristön työsuunnitelman tilannekatsaus](#)

Liite 7 [Paikkatietopoliittisen selonteon tilannekatsaus](#)

Liite 8 [Paikkatietopoliittisen selonteon luonnos v 0.95](#)

Liite 9 [Paikkatietoalusta-hankkeen tilannekatsaus](#)

Liite 10 [Paikkatiedon JHS-työvaliokunnan tilannekatsaus](#)

Liite 11 [Paikkatietoverkoston toimintasuunnitelma 2018 \(luonnos\)](#)

Liite 12 [FLIC-tilannekatsaus](#)

[Paikkatietoasiain neuvottelukunta](#)